

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Hoppu, Petri

Julkaisun nimi: Yksi plus yksi on isompi yksi

Julkaisuvuosi: 2019

Versio: Julkaistu versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Hoppu, P. (2019). Yksi plus yksi on isompi yksi. *Tanhuviesti*, 62 (1), 24.

Petri Hoppu

Yksi plus yksi on isompi yksi

Pareittain tanssiminen on vanha ilmiö, joka tunnetaan eri puolilla maailmaa monissa muodoissa. Kuitenkin Euroopassa renessanssiajalta lähtien kehittynyt paritanssi on poikkeuksellinen siinä suhteessa, että se oli 1900-luvulla monin paikoin dominoiva tanssimuoto. Vaikka dominanssi onkin nykyään väistynyt, paritanssiin liittyvä tanssin ja ruumiillisuuden hahmottaminen nousee eri yhteyksissä esiin yhä uudelleen. Kyse on kulttuurin ja yhteiskunnan perusrakenteista ja niiden muutoksista.

Mihin paritanssin suosio perustuu? Asiaa voidaan tarkastella monesta eri näkökulmasta: esimerkiksi juuri yhteiskunnan rakenteiden tai sitten inhimillisen kokemuksen kautta. Saksalainen yhteiskuntatieteilijä **Henning Eichberg** esittää liikkumisen kehittyneen ajan ja tilan vapaasta käytöstä kohti rajattua ja säännösteltyä toimintaa. Hänen mukaansa esimerkiksi keskiajalla tanssiminen tapahtui erilaisissa luonnonympäristöissä ja jatkui epämääräisen ajan, kun taas paritanssi toi mukanaan määrättyssä tilassa tapahtuvan ja musiikin mukaan jäsentyvän toiminnan. Ruotsissa ja Suomessa näin kävi ennen kaikkea polskan yleistymisen myötä 1600- ja 1700-luvuilla.

Edelleen Eichberg korostaa, että ihminen suuntautuu maailmaan ruumiinsa kautta, ja yhteiskunta on se, jossa tämä suuntautuminen tapahtuu. Paritansseissa ihmisruumis jatkuu toisen ihmisen ruumiin-

seen ja muodostaa tämän kanssa kokonaisuuden, joka on enemmän kuin osiensa summa: kahden tanssijan yhdistyminen tuottaa paritanssissa uuden itsenäisen yksikön. Tämän yksikön nouseminen tanssimisen peruselementiksi liittyi aikanaan kiinteästi ihmisruumiin kautta tapahtuvan järjestyksen ja organisoinnin ihanteisiin. Pareittain tanssiminen ei ollut vain tanssikansan asia, vaan sen kautta rakennettiin modernia yhteiskuntaa.

Kuri ja järjestys eivät kuitenkaan olleet paritanssin syy vaan seuraus. Paritanssin nautinto, tiivis yhteys toiseen ihmiseen, oli keskeinen tekijä siinä, että vaikkapa suomalainen rahvas alistui säänneltyihin muotoihin, jotka olivat paritanssin toteutumisen edellytyksenä. Yhteiset muodot mahdollistivat yksilöllisen liikkeen ja kokemuksen sulautumisen tanssivan yhteisön jaetuksi flow-kokemukseksi.

Juuri tämä voimakas kokemus selittää sen, että paritanssi on säilyttänyt suosionsa yhteiskunnan muutoksesta huolimatta. Paritanssin funktiot ja käytännöt ovat monelta osin toisenlaisia kuin vaikkapa 50 vuotta sitten, mutta tanssin nautinto pysyy. Nykyihmiselle paritanssin jaettu ruumiillinen kokemus onkin pelastava keidas individualistisen erämaan tunneköyhyyden keskellä. Paritanssi koskettaa ja liikuttaa: siksi sitä kaivataan ja siksi siitä nautitaan.